

Republica Moldova

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE ȘI INTEGRĂRII EUROPENE

ACORD Nr. 2006
din 11.05.2006

**PRIVIND PROMOVAREA ȘI PROTEJAREA RECIPROCĂ
A INVESTIȚIILOR ÎNTRE REPUBLICA MOLDOVA ȘI
REGATUL SPANIEI***

Publicat : 30.12.2009 în Tratatate Internationale Nr. 42 art Nr : 54 Data intrarii in vigoare :
17.01.2007

**Semnat la Chișinău la 11 mai 2006.
În vigoare din 17 ianuarie 2007.*

Republica Moldova și Regatul Spaniei, denumite în continuare Părți Contractante, dorind să intensifice colaborarea economică în avantajul reciproc al ambelor țări, având drept scop crearea condițiilor favorabile pentru efectuarea investițiilor de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, și recunoscând că promovarea și protejarea investițiilor în baza prezentului Acord vor stimula inițiativa în acest domeniu, au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1
Definiții

În scopul prezentului Acord,

1. noțiunea „investitor” înseamnă orice cetățean sau orice întreprindere a unei Părți Contractante care efectuează investiții pe teritoriul celeilalte Părți Contractante:

a) noțiunea „cetățean” înseamnă persoanele fizice care, în conformitate cu legislația unei Părți Contractante, sunt considerate drept cetățeni ai acestei Părți Contractante;

b) noțiunea „întreprindere” înseamnă persoanele juridice sau orice altă entitate legală constituită sau astfel organizată în conformitate cu legislația în vigoare a unei Părți Contractante și care au sediu pe teritoriul aceleiași Părți Contractante, așa ca societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată sau asociațiile economice.

2. Noțiunea „investiție” înseamnă orice gen de patrimoniu investit de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante în conformitate cu legile și reglementările ultimei Părți Contractante și include, în particular, dar nu în exclusivitate următoarele:

a) proprietatea mobilă și imobiliară și orice alte drepturi de proprietate, așa ca ipoteci, gajuri, angajamente și drepturi similare;

b) o întreprindere sau cote-părți, acțiuni și obligațiuni într-o întreprindere sau orice altă formă de participare într-o întreprindere;

c) creanțe monetare sau orice alte creanțe și drepturi în baza contractului, cu valoare economică și

asociate cu o investiție;

d) drepturi de proprietate intelectuală și industrială; procese tehnice, know-how și goodwill;

e) drepturi de angajare în activități economice și comerciale conferite prin lege sau în virtutea unui contract, inclusiv concesiuni în vederea explorării, cultivării, extragerii și exploatării resurselor naturale.

Investițiile efectuate pe teritoriul unei Părți Contractante de către orice persoană juridică a aceleiași Părți Contractante, care de fapt este în proprietatea sau este administrată de investitorul celeilalte Părți Contractante, vor fi de asemenea considerate drept investiții ale investitorilor ultimei Părți Contractante, în cazul în care aceste investiții au fost efectuate în conformitate cu legile și reglementările primei Părți Contractante.

Orice modificare a formei, în care bunurile au fost investite sau reinvestite nu va afecta caracterul lor de investiții cu condiția că această modificare a fost efectuată în conformitate cu legile și reglementările Părții Contractante gazde.

3. Noțiunea „venituri” definește câștigurile obținute dintr-o investiție și include în particular, dar nu în exclusivitate profiturile, dividendele, dobânzile, creșterile de capital, royalties și onorariile.

4. Noțiunea „teritoriu” înseamnă teritoriul, apele teritoriale și marea teritorială ale fiecărei dintre Părțile Contractante, precum și zonele economice exclusive și seiful continental extins în limitele mării teritoriale ale fiecărei dintre Părțile Contractante asupra cărui Părțile Contractante își exercită jurisdicția și /sau drepturile suverane în conformitate cu dreptul internațional.

Articolul 2

Promovarea și admiterea investițiilor

1. Fiecare Parte Contractantă va promova pe teritoriul său, în măsura posibilității, investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante. Fiecare Parte Contractantă va admite aceste investiții în conformitate cu legile și reglementările sale.

2. În cazul în care o Parte Contractantă admite o investiție în teritoriul său, aceasta în conformitate cu legile și reglementările sale și cu respectarea acordurilor cu privire la licențiere și contractelor de asistență tehnică, comercială sau administrativă, va acorda autorizațiile necesare în legătură cu această investiție.

Fiecare Parte Contractantă va depune eforturi, în caz de necesitate, în vederea eliberării autorizațiilor necesare referitoare la activitățile consultanților și altor persoane competente, indiferent de naționalitatea lor.

Articolul 3

Protecția

1. Investițiilor efectuate de către investitorii unei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante le va fi acordate un tratament just și echitabil și aceste investiții vor beneficia de o protecție și securitate deplină. În nici un caz una dintre Părțile Contractante nu va acorda acestor investiții un tratament mai puțin favorabil decât cel prevăzut de legislația internațională.

2. Nici una dintre Părțile Contractante nu va afecta prin măsuri iraționale sau discriminatorii managementul, menținerea, folosirea, posedarea sau vânzarea acestor investiții. Fiecare Parte Contractantă va asigura permanent respectarea angajamentelor pe care și le-a asumat în scris și care sunt în conformitate cu legislația aplicabilă internă.

Articolul 4

Tratamentul național și tratamentul națiunii celei mai favorizate

1. Fiecare Parte Contractantă va acorda investițiilor efectuate pe teritoriul său de către investitorii celeilalte Părți Contractante un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat investițiilor efectuate de către propriii săi investitori sau investitorii oricărui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil pentru investitorul interesat.

2. Fiecare Parte Contractantă va acorda investitorilor celeilalte Părți Contractante pe teritoriul său, în ceea ce privește managementul, menținerea, folosirea, posedarea sau vânzarea acestor investiții, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat propriilor săi investitori sau investitorilor oricărui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil pentru investitorul interesat.

3. Tratamentul acordat conform alineatelor 1 și 2 ale acestui Articol nu va fi interpretat în așa fel ca să oblige o Parte Contractantă să extindă asupra investitorilor și investițiilor celeilalte Părți Contractante avantajul oricărui tratament, preferință sau privilegiu ce rezultă din participarea sau asocierea sa la orice existentă sau viitoare zonă de comerț liber, uniune vamală, uniune economică, uniune monetară sau altă organizație de integrare economică regională.

4. Măsurile care vor fi luate în scopurile securității, ordinii sau sănătății publice nu vor fi considerate drept tratament "mai puțin favorabil" în sensul prevederilor prezentului Articol.

Articolul 5

Exproprierea

1. Investițiile investitorilor uneia dintre Părțile Contractante efectuate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante nu vor fi naționalizate, expropriate sau supuse altor măsuri, efectele căreia vor fi echivalente naționalizării sau exproprierii (denumită în continuare „expropriere”), decât în interes public, în baza unei proceduri legale, în bază nondiscriminatorie și însoțită de o compensație promptă, adecvată și efectivă.

2. Această compensație va corespunde valorii de piață veridice a investiției expropriate nemijlocit înaintea exproprierii sau în momentul când exproprierea iminentă a fost făcută public cunoscută, în funcție de ce se întâmplă mai întâi (denumită în continuare „data evaluării”).

3. Valoarea de piață veridică va fi calculată în valuta liber convertibilă la o rată de schimb de piață aplicabilă pentru această valută la data evaluării. Compensația va include dobânda calculată la o rată comercială, stabilită pe piață pentru valuta evaluării, din momentul exproprierii până la data plății. Compensația va fi plătită fără întârziere și va fi efectiv realizabilă și liber transferabilă.

4. Investitorul afectat va avea dreptul, în conformitate cu legislația Părții Contractante care a efectuat exproprierea, la o verificare promptă a legalității exproprierii investiției sale prin autoritate judiciară sau alt organ competent și independent al acelei Părți Contractante, precum și să solicite evaluarea investiției sale și plata compensației în conformitate cu principiile stipulate în acest Articol.

5. În cazul în care o Parte Contractantă expropriază bunurile unei întreprinderi care este incorporată sau constituită în virtutea legislației în vigoare, în orice parte a teritoriului său și în care investitorii celeilalte Părți Contractante dețin acțiuni, această Parte Contractantă va asigura aplicarea prevederilor acestui Articol în sensul garantării unei compensații prompte, adecvate și efective referitor la investițiile acestor investitori ale celeilalte Părți Contractante care sunt deținători ai acestor acțiuni.

Articolul 6

Compensații pentru pierderi

1. În cazul în care investițiile investitorilor uneia dintre Părțile Contractante suferă pierderi cauzate de război sau de alt conflict armat, revoltă, de tulburări civile, de o stare de urgență națională sau alte evenimente similare pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, lor li se asigură un tratament privind restituirea, despăgubirea, compensarea sau altă reglare din partea ultimei Părți Contractante, nu mai puțin favorabil decât tratamentul pe care ultima Parte Contractantă îl asigură propriilor investitori sau investitorilor unui Stat terț, în funcție de cel care este mai favorabil pentru investitorul interesat. Plățile rezultate vor fi liber transferabile.

2. Indiferent de alineatul 1) al acestui Articol, un investitor al unei Părți Contractante care a suferit pierderi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cauzate de unul din evenimentele enumerate în acest alineat, în rezultatul:

a) rechiziției investiției sale sau a unei părți a acesteia de către forțele sau autoritățile celeilalte Părți Contractante; sau

b) distrugerii investiției sale sau a unei părți a acesteia de către forțele sau autoritățile celeilalte Părți Contractante, nefiind aceasta necesară în circumstanțele create,

va beneficia, în orice caz, din partea ultimei Părți Contractante, de o restituire sau compensare care în ambele cazuri va imediată, adecvată și efectivă. Plățile rezultate urmează a fi efectuate fără întârziere și vor fi liber transferabile.

Articolul 7

Transferurile

1. Fiecare Parte Contractantă va garanta investitorilor celeilalte Părți Contractante un transfer fără restricții al tuturor plăților referitoare la investițiile lor. Aceste transferuri vor include în particular, dar nu în exclusivitate:

a) capitalul inițial și sumele adiționale destinate menținerii sau creșterii investiției;

b) venituri din investiții, descrise în Articolul 1;

c) fonduri pentru rambursarea creditelor referitoare la investiții;

d) compensații prevăzute în Articolele 5 și 6;

e) profitul din vânzarea sau lichidarea totală sau parțială a investiției;

f) salariile și alte remunerări ale personalului angajat de peste hotare în legătură cu o investiție;

g) plățile în baza soluționării unui diferend.

2. Transferurile potrivit prezentului Acord vor fi efectuate fără întârziere, în valută liber convertibilă la rata de schimb de piață din data transferului.

Articolul 8

Aplicarea altor prevederi

1. În cazul în care prevederile legislației uneia dintre Părțile Contractante sau obligațiile de drept internațional care există sau urmează să se stabilească în viitor între Părțile Contractante pe lângă prezentul Acord conțin o reglementare generală sau specială, justificând investițiile investitorilor celeilalte Părți Contractante la un tratament mai favorabil decât cel prevăzut de prezentul Acord, atunci această reglementare are prioritate față de prezentul Acord în măsura, în care este mai favorabilă.

2. Prezentul Acord nu lezează prevederile mai favorabile care au fost convenite de către una dintre Părțile Contractante cu investitorii celeilalte Părți Contractante.

3. Prezentul Acord nu lezează prevederile stipulate în acordurile internaționale referitoare la drepturile de proprietate intelectuală sau industrială, părți ale cărora ele sunt din data semnării lor.

Articolul 9

Subrogarea

În cazul în care o Parte Contractantă sau o instituție împuternicită a ei efectuează o plată legală propriului investitor în baza unei despăgubiri, garanții sau unui contract de asigurare, acordat contra riscurilor noncomerciale în legătură cu o investiție efectuată de către investitorii săi pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, cealaltă Parte Contractantă va recunoaște transmiterea în baza principiului subrogării, asupra primei Părți Contractante sau instituției împuternicite a ei, a tuturor drepturilor și pretențiilor investitorului, în aceeași măsură ca și predecesorul său în drept. Această subrogare va face posibil ca prima Parte Contractantă sau instituția împuternicită a ei să beneficieze direct de orice plată pentru despăgubire sau altă compensare ce reies din aceste drepturi, la care ar putea fi justificat investitorul.

Articolul 10

Soluționarea diferendelor între părțile contractante

1. Orice diferend dintre Părțile Contractante privind interpretarea sau aplicarea prezentului Acord se va reglementa, în măsura posibilităților prin negocieri prin canale diplomatice.

2. Dacă un diferend nu va fi reglementat timp de șase luni de la data începerii negocierilor, acest diferend va fi supus, la solicitarea uneia dintre Părțile Contractante, unui tribunal de arbitraj.

3. Tribunalul de arbitraj va fi constituit precum urmează, fiecare Parte Contractantă va desemna un arbitru și acești doi arbitri vor alege un cetățean al unui stat terț în calitate de Președinte al tribunalului. Arbitrii vor fi desemnați pe parcursul a trei luni și Președintele va fi numit timp de cinci luni din data la care una dintre Părțile Contractante a informat cealaltă Parte Contractantă despre intenția sa de a supune diferendul unui tribunal de arbitraj.

4. În cazul în care în termenele prevăzute în alineatul 3 al acestui Articol nu au fost efectuate desemnările necesare, fiecare Parte Contractantă, în lipsa oricărei alte înțelegeri, poate să se adreseze Președintelui Curții Internaționale de Justiție pentru a face numirile necesare. Dacă Președintele este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau din alte motive este împiedicat să exercite această funcție, Vicepreședintele va fi invitat să facă numirile necesare.

În cazul în care Vicepreședintele este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante sau de asemenea este împiedicat să exercite această funcție, membrul Curții Internaționale de Justiție, cu cea mai mare vechime în muncă, care nu este cetățean al uneia dintre Părțile Contractante, va fi invitat să facă numirile necesare.

5. Tribunalul de arbitraj va adopta decizia sa în baza respectării legislației, prevederilor acestui Acord sau prevederilor altor acorduri părți ale cărora sunt Părțile Contractante, precum și a regulilor general recunoscute ale dreptului internațional.

6. Cu condiția că Părțile nu convin altfel, tribunalul de arbitraj determină singur propria procedură.

7. Tribunalul de arbitraj va adopta decizia sa prin majoritate de voturi și această decizie va fi definitivă și obligatorie pentru ambele Părți Contractante.

8. Fiecare Parte Contractantă va suporta cheltuielile legate de arbitrul său și de reprezentarea sa la procedura de arbitraj. Alte cheltuieli, inclusiv cele legate de Președinte, vor fi suportate în măsura egală de către ambele Părți Contractante.

Articolul 11

Soluționarea diferendelor dintre o parte contractantă și un investitor al celeilalte părți contractante

1. Diferențele apărute între o Parte Contractantă și un investitor al celeilalte Părți Contractante în legătură cu o investiție în scopul prezentului Acord vor fi notificate în scris de către investitorul primei Părți Contractante și vor conține o informație detaliată. În măsura posibilității, părțile în dispută se vor strădui să soluționeze aceste diferende pe cale amiabilă.

2. Dacă aceste diferende nu pot fi soluționate pe cale amiabilă în termen de șase luni din momentul notificării în scris menționate în alineatul 1, investitorul, la alegerea sa, poate supune diferendul:

- unei instanțe competente a Părții Contractante, pe teritoriul căreia investiția a fost efectuată, sau
- unui tribunal ad hoc, constituit în conformitate cu Regulile de Arbitrare ale Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional (UNCITRAL).

- Centrului Internațional pentru Soluționarea Diferendelor legate de Investiții (ICSID), instituit prin Convenția pentru Reglementarea Diferendelor legate de Investiții între State și Cetățenii altor State, deschisă pentru semnare la Washington, la 18 martie 1965; în cazul în care ambele Părți Contractante au devenit membre ale acestei Convenții. În cazul în care o Parte Contractantă implicată la diferend nu este Stat Contractant al Convenției sus-menționate, diferendul va fi soluționat în conformitate cu regulile Facilității Adiționale pentru Administrarea Procedurilor de Conciliere, Arbitrare și Fact-Finding ale ICSID.

3. Procedura de arbitrare va fi efectuată în baza:

- prevederilor prezentului Acord și altor Acorduri în vigoare între Părțile Contractante;
- regulilor și principiilor universal acceptate ale dreptului internațional; și
- legislației naționale a Părții Contractante, pe teritoriul căreia investiția a fost efectuată, inclusiv regulile relative la conflictele de legi.

4. Partea Contractantă nu va folosi drept argument faptul că investitorul a primit sau va primi în baza unei despăgubiri, garanții sau contract de asigurare o despăgubire sau compensație parțială sau totală a pierderilor suferite.

5. Hotărârile arbitrale vor fi definitive și obligatorii pentru părțile la diferend. Fiecare Parte Contractantă se obligă să execute hotărârile în conformitate cu legislația sa națională.

Articolul 12

Domeniul aplicării

1. Prevederile prezentului Acord se vor aplica investițiilor efectuate de către investitorii fiecărei Părți Contractante pe teritoriul celeilalte Părți Contractante înainte sau după intrarea în vigoare a prezentului Acord.

2. Tratatamentul garantat în conformitate cu prezentul Acord nu va fi aplicat în domeniul fiscal.

Articolul 13

Intrarea în vigoare, durata și denunțarea

1. Prezentul Acord va intra în vigoare la data ultimei notificări în scris, prin canale diplomatice, prin care una dintre Părțile Contractante notifică cealaltă Parte Contractantă că toate procedurile legale interne necesare intrării lui în vigoare au fost îndeplinite.

2. Prezentul Acord va rămâne în vigoare pentru o perioadă de zece ani. Acțiunea lui se va prelungi în mod automat pentru alte perioade consecutive de zece ani, dacă nici una dintre Părțile Contractante nu va notifica cealaltă Parte Contractantă cu cel puțin șase luni până la expirarea acțiunii prezentului Acord despre intenția sa de a denunța prezentul Acord.

3. Pentru investițiile efectuate anterior momentului încetării valabilității prezentului Acord prevederile lui vor continua să fie efective pe parcursul unei perioade de zece ani de la data încetării valabilității Acordului.

Drept pentru care, subsemnații pe deplin autorizați de către statele respective au semnat prezentul Acord.

Întocmit la Chișinău, la 11 mai 2006, în două exemplare originale, în limbile spaniolă, moldovenească și engleză, toate textele fiind autentice.

În cazul apariției divergențelor la interpretare, textul în limba engleză va fi de referință.

PENTRU REPUBLICA MOLDOVA   PENTRU REGATUL SPANIEI

Valeriu Lazar

Juan Pablo Garcia-Berdoy

**MINISTRUL ECONOMIEI
ȘI COMERȚULUI**

**Cerezo
AMBASADORUL SPANIEI**

**AGREEMENT
ON THE PROMOTION AND RECIPROCAL
PROTECTION OF INVESTMENTS BETWEEN
THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND
THE KINGDOM OF SPAIN**